

Diskutera

Kursplanen i ämnet moderna språk för döva och hörselskadade

Läsåret 2011/12 införs en samlad läroplan för var och en av de obligatoriska skolformerna grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan. I den samlade läroplanen för respektive skolform ingår kursplaner och kunskapskrav för samtliga ämnen. Det här diskussionsunderlaget riktar sig till dig som undervisar i ämnet moderna språk för döva och hörselskadade i specialskolan. Materialet är tänkt att kunna användas som ett stöd för att sätta sig in i kursplanen och i den nya samlade läroplanen. Syftet med materialet är att sätta fokus på den nya läroplanens uppbyggnad och struktur samt visa hur den kan användas för planering av undervisningen i ämnet. I diskussionsunderlaget finns ett antal frågeställningar som rör kursplanens syfte, centrala innehåll och kunskapskrav, läroplanens övergripande mål och deras relation till kursplanen i ämnet.

Det finns ett diskussionsunderlag för vart och ett av specialskolans ämnen. Materialen har en gemensam uppbyggnad och frågeställningarna är desamma i alla material. Det som skiljer materialen åt är endast de ämnesspecifika avsnitten.

Till varje kursplan finns dessutom ett kommentarmaterial med bakgrundsresonemang och motiveringar till urval och avgränsningar i kursplanen. Diskussionsunderlagen och kommentarmaterialen är konstruerade för att komplettera varandra.

Det är Skolverkets förhoppning att det här diskussionsunderlaget kan vara ett stöd i lärares och skolors arbete med den nya samlade läroplanen.

Diskussionsunderlaget är strukturerat under följande fyra rubriker:

- Den samlade läroplanen
- Kursplanen i ämnet moderna språk för döva och hörselskadade
- Kunskapskrav och bedömning
- En idé till planering

Den samlade läroplanen

Den samlade läroplanen består av tre delar där de två första delarna utgörs av skolans värdegrund och samlade uppdrag samt de övergripande mål och riktlinjer som gäller för utbildningen. Läroplanens tredje del utgörs av de kursplaner och kunskapskrav som gäller för skolformen.

Kursplanerna är konstruerade utifrån de övergripande kunskapsmål som anges i läroplanens andra del och preciserar vilka ämnesspecifika kunskaper som undervisningen ska bidra med.

Övriga mål som anges i läroplanens andra del under *Normer och värden*, *Elevernas ansvar och inflytande*, *Skola och hem*, *Övergång och samverkan*, *Skolan och omvärlden* samt *Bedömning och betyg* preciseras inte i kursplanerna. Under dessa rubriker finns även angivet vilka riktlinjer som gäller för läraren i undervisningen.

Att diskutera

- Hur använder ni de mål och riktlinjer som finns angivna i läroplanens andra del i planeringen och genomförandet av undervisningen i ämnet?
- Är det några mål och riktlinjer som ni arbetar med på ett sätt som ni själva är extra nöjda med? Försök att identifiera vad det kan bero på.
- Är det några mål och riktlinjer som ni har svårare att veta hur ni ska hantera? Försök att identifiera vad det kan bero på och formulera utifrån detta konkreta handlingsalternativ som ni prövar och följer upp.
- Hur gör ni bedömningar av elevernas utveckling i förhållande till de mål som anges i läroplanens andra del? Hur dokumenterar ni detta?

Kursplanen i ämnet moderna språk för döva och hörselskadade

I kursplanens syfte anges vilka kunskaper och förmågor som eleverna ska ges förutsättningar att utveckla. Syftet avslutas med ett antal långsiktiga mål som beskriver de ämnesspecifika förmågor som undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla. Genom undervisningen i ämnet moderna språk för döva och hörselskadade ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- *förstå och tolka innehållet i språket,*
- *formulera sig och kommunicera i skrift och utifrån individuella förutsättningar i tal,*
- *använda språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådda,*
- *anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang, och*
- *reflektera över livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser i olika sammanhang och delar av världen där språket används.*

Det är dessa förmågor som ligger till grund för kunskapskraven.

Det centrala innehållet anger vad undervisningen i ämnet ska behandla. I ämnet moderna språk är det centrala innehållet angivet för årskurserna 5-10. Det är dessutom indelat i följande tre övergripande kunskapsområden:

- Kommunikationens innehåll
- Läsa och/eller lyssna - reception
- Tala och/eller skriva och samtala – produktion och interaktion

Inom varje kunskapsområde finns ett antal innehållspunkter. Vissa av innehållspunkterna kan återkomma för flera årskurser men skiljer sig då åt när det gäller omfattning och komplexitet. Kursplanen kompletteras med kunskapskrav. Kunskapskraven behandlas utförligare under avsnittet *Kunskapskrav och bedömning*.

Att diskutera:

- Vilka syften lyfts fram i kursplanen för ämnet moderna språk?
- Vilka likheter och skillnader finns i jämförelse med den tidigare kursplanen?
- Hur relaterar de olika punkterna i det centrala innehållet till syftet med ämnet?
- Vad får införandet av ett centralt innehåll i ämnet moderna språk för döva och hörselskadade för konsekvenser för er undervisning?
- Vad säger syftet om hur ni behöver arbeta med det centrala innehållet?
- Hur arbetar ni för att skapa en likvärdig undervisning för alla elever?

Kunskapskrav och bedömning

Kunskapskraven ska ligga till grund för bedömningen av elevernas kunskaper genom hela skoltiden och är konstruerade utifrån ämnets mål och det centrala innehållet. Kunskapskraven ger stöd för att bedöma elevernas kunskaper och för att upptäcka vad eleven behöver utveckla vidare samt om någon form av stöd behöver sättas in. I ämnet moderna språk för döva och hörselskadade finns kunskapskrav för betygen A, C och E i slutet av årskurs 10. Kunskapskraven i slutet av årskurs 10 är även utgångspunkt för terminsbetygen i årskurserna 8, 9 och 10.¹ För att tydliggöra för eleven vilka kunskaper hon eller han behöver utveckla kan beskrivningarna i kunskapskraven användas som utgångspunkt.

Exempel

I början av årskurs 9 kan läraren till exempel visa eleven kunskapskraven för betygen E, C och A i slutet av årskurs 10. Utifrån dessa kan läraren och eleven samtala om hur elevens kunskaper och förmågor i ämnet kan utvecklas .

Att diskutera

- Vilka krav ställer kunskapskraven på er undervisning?
- Hur arbetar ni för att eleverna ska få kunskap om vad som krävs för olika betyg?
- Hur arbetar ni med att kontinuerligt dokumentera, utvärdera och bedöma elevernas kunskaper?
- Hur ger ni eleverna respons under arbetets gång?
- Hur använder ni resultat från nationella prov eller avstämningar utifrån diagnostiska material och bedömningsstöd i undervisningen?
- Hur försäkrar ni er om att de bedömningar ni gör av elevernas kunskaper är så rättvisa och likvärdiga som möjligt?
- Hur kan kunskapskravens beskrivningar användas när ni formulerar skriftliga omdömen?

¹ Betyg i årskurs 8 träder i kraft först hösten 2012.

En idé till planering

För att främja elevernas lärande och kunskapsutveckling ska undervisningen, enligt läroplanen, ta sin utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper samt i läroplanens övergripande mål och kursplanen i ämnet.

För att illustrera detta presenteras här nedan en idé om hur man kan planera och utforma undervisning i enlighet med den samlade läroplanens första och andra del samt kursplanen och kunskapskraven i ämnet moderna språk för döva och hörselskadade. I de fall man planerar för ämnesövergripande arbetsområden kompletteras planeringen med de övriga ingående ämnens kursplaner och kunskapskrav. Modellen bygger på att elever och lärare tillsammans planerar ett arbetsområde som utgår från kursplanen i moderna språk för döva och hörselskadade samt elevernas förkunskaper och intressen. Modellen ska inte ses som linjär, de olika delarna i den står i dialog med och är beroende av varandra. Exemplet är konstruerat för årskurs 8-10 men idén om planeringsprocessen är överförbar till andra årskurser. Observera att exemplet är övergripande till sin karaktär och endast syftar till att illustrera planeringsprocessen.

Exempel på en planeringsprocess av ett arbetsområde

Ett arbetslag för årskurserna 8-10 ska tillsammans planera ett arbetsområde i ämnet moderna språk för döva och hörselskadade som ska pågå under fem veckor under en vårtermin. Arbetslaget har vid flera tillfällen fört diskussioner utifrån de kunskaper och förmågor som kursplanen i ämnet beskriver att eleverna ska ges möjlighet att utveckla genom undervisningen samt läroplanens övergripande mål.

Till exempel

- Hur kan vi arbeta för att ge eleverna *förutsättningar att utveckla sina kunskaper i språket och kunskaper om områden och sammanhang där språket används så att de får tilltro till sin förmåga att använda språket i olika situationer och för skilda syften?*
- Hur arbetar vi för att eleverna ska få *möjligheter att utveckla sin förmåga att formulera sig och samspela med andra i skrift och utifrån individuella förutsättningar i tal och att anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare?*
- Hur skapar vi arbetsformer som möjliggör att vi *tillsammans med eleverna planerar och utvärderar undervisningen?*

Exempel på en planeringsprocess

- **Förankring i kursplanens syfte**
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Förankring i kursplanens syfte

Arbetslaget har sedan tidigare diskuterat att ett framtida arbetsområde ska behandla film från de länder och sammanhang där språket används. Under den här perioden äger en filmfestival rum, och en av filmerna, en kort dokumentärfilm om två ungdomars olika fritidsintressen, utspelar sig i målspråksområdet på målspråket. Med anledning av detta bestämmer sig arbetslaget för att arbeta med arbetsområdet *Film från målspråksområdet*. I utdraget från syftet nedan är de delar som arbetsområdet kommer att beröra understruken. Arbetslaget kan konstatera att stora delar av syftet i ämnet moderna språk berörs i samband med arbetsområdet *Film från målspråksområdet*.

Utdrag ur läroplanens tredje del, kursplan i ämnet moderna språk för döva och hörselskadade

Moderna språk för döva och hörselskadade

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Att ha kunskaper i flera språk kan ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva. Kunskaper i flera språk ökar också individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i internationellt studie- och arbetsliv.

Syfte

Undervisningen i ämnet moderna språk ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i målspråket och kunskaper om områden och sammanhang där språket används samt tilltro till sin förmåga att använda språket i olika situationer och för skilda syften.

Genom undervisningen ska döva och hörselskadade elever ges möjlighet att i skrift, och utifrån sina individuella förutsättningar i tal, utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå språket, att kunna formulera sig och samspela med andra på språket, samt att kunna anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet, och att kunna använda olika strategier för att stödja kommunikation och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till.

I mötet med språket ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmågan att sätta innehållet i relation till egna erfarenheter, livsvillkor och intressen.

Undervisningen i moderna språk ska även ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om och förståelse för olika livsvillkor, samt sociala och kulturella företeelser i områden och sammanhang där språket används.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar kunskaper i att söka, värdera, välja och tillägna sig innehållet i språket från olika källor. De ska också ges förutsättningar att kunna använda olika hjälpmedel för lärande, förståelse, skapande och kommunikation. Undervisningen i moderna språk ska stimulera elevernas intresse för språk och kulturer och förmedla nytta av språkkunskaper.

Genom undervisningen i ämnet moderna språk ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- förstå och tolka innehållet i språket,
- formulera sig och kommunicera i skrift och utifrån individuella förutsättningar i tal,
- använda språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådda,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang, och
- reflektera över livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser i olika sammanhang och delar av världen där språket används.

Lärarna i exemplet undersöker vad eleverna redan kan och vad de vill lära sig. Det senare är betydelsefullt eftersom de är måna om att sätta in arbetsområdet i ett för eleverna meningsfullt och intresseskapande sammanhang. Lärarna låter eleverna berätta om sina erfarenheter av film från målspråksområdet och på målspråket. De får också ge förslag på aktiviteter de vill göra inom ramen för arbetsområdet samt vilket innehåll som kan vara relevant till det aktuella arbetsområdet.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- **Innehåll**
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Innehåll

Lärarna diskuterar kursplanens centrala innehåll för årskurs 5-10 och vad som skulle kunna vara relevant att behandla i arbetsområdet *Film från målspråksområdet*.

Arbetslaget ser att de utifrån kursplanen har stora möjligheter att tillsammans med eleverna bestämma innehåll som är bekant och elevnära. I rutan nedanför är det innehåll som lärarna bestämmer sig för att behandla i det aktuella arbetsområdet understruket.

Utdrag ur läroplanens tredje del, Kursplaner, moderna språk för döva och hörselskadade inom ramen för språkval

Kommunikationens innehåll

- Ämnesområden som är välbekanta för eleverna.
- Vardagliga situationer, intressen, personer, platser, aktiviteter och händelser.
- Åsikter, känslor och erfarenheter.
- Vardagsliv, levnadssätt och sociala relationer i olika sammanhang och områden där språket används.

Läsa och/eller lyssna – reception

- Instruktioner och beskrivningar från olika medier.
- Olika former av samtal, dialoger och intervjuer.
- Berättelser och annan fiktion, även i dramatiserad form, samt sånger och dikter.
- Information av olika slag, till exempel reklam, tidtabeller och notiser.
- Strategier för att uppfatta betydelsebärande ord och sammanhang i språket, till exempel genom att anpassa läsningen till framställningens form och innehåll.
- Olika sätt att söka och välja material på språket från Internet och andra medier.
- Språkliga företeelser som grammatiska strukturer, ortografi och interpunktion i det språk som eleverna möter.
- Hur ord och fasta språkliga uttryck, till exempel artighetsfraser och tilltalsord, används i olika situationer.
- Hur olika formuleringar används för att inleda och avsluta olika typer av texter och samtal.

Tala och/eller skriva och samtala – produktion och interaktion

- Presentationer, instruktioner, meddelanden, berättelser och beskrivningar i sammanhängande språk.
- Språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd när språket inte räcker till, till exempel omformuleringar.
- Språkliga strategier för att delta i och bidra till samtal, till exempel frågor och stödjande fraser.
- Språkliga företeelser för att förtydliga och berika kommunikationen som grammatiska strukturer, ord, stavning och interpunktion, samt artighetsfraser och fasta språkliga uttryck.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- **Konkretisering av mål**
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Konkretisering av mål

Lärarna i exemplet vill tydliggöra vilka kunskaper och förmågor som eleverna under arbetet ska ges förutsättningar att utveckla. De konkretiserar därför målen i ämnets syfte. Konkretiseringen innebär för arbetsområdet *Film från målspråksområdet* att eleverna ska ges förutsättningar att utveckla:

- sin förmåga att förstå och tolka innehållet i filmer och material på målspråket
- sin förmåga att formulera sig och kommunicera i skrift och utifrån individuella förutsättningar i tal för att samtala om sina upplevelser av och känslor inför ungdomars fritidsintresse i målspråksområdet
- sin förmåga att använda språkliga strategier för att förstå filmer och annat material på målspråket i ämnet och för att göra sig förstådda i samtal och olika former av redogörelser
- sin förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang för att underlätta i samtalssituationer och olika former av redogörelser
- sin förmåga att reflektera över hur vardagen kan se ut för jämnåriga elever i målspråksområdet..

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- **Arbetsformer**
- Bedömning
- Dokumentation

Arbetsformer

I valet av arbetsformer utgår lärarna från läroplanens två första delar. Där anges bland annat riktlinjer som läraren har att förhålla sig till när det gäller elevernas utveckling och lärande.

Utdrag ur läroplanens andra del 2.2 Kunskaper

Riktlinjer

Läraren ska

- ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan,
- ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel.

Lärarna konstaterar att arbetsområdet *Film från målspråksområdet* ger eleverna många tillfällen och möjligheter att utvecklas i riktning mot de övergripande målen för normer och värden då det i arbetsområdet till exempel ingår att i olika sammanhang, tillgodogöra sig material på språket, skriva, samtala och utifrån individuella förutsättningar tala. Genom att göra detta får eleverna möjligheter att leva sig in i och förstå hur jämnåriga kamrater i målspråksområdet kan ha det. När eleverna berättar är det viktigt att kamraterna ger respons på ett sätt som bekräftar och bygger upp både det personliga och det språkliga självförtroendet.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- **Bedömning**
- Dokumentation

Bedömning

Lärarna i exemplet vill att eleverna ska förstå vad de förväntas lära sig inom ramen för arbetsområdet och få möjligheter att ta ansvar för sitt lärande. Därför planerar de för hur de fortlöpande ska arbeta med bedömning och feedback inom ramen för arbetsområdet samt hur de ska göra eleverna delaktiga i detta. Lärarna stödjer sig på läroplanens övergripande mål om bedömning och betyg.

Utdrag ur läroplanens första del, 2.7 Bedömning och betyg

Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna.

För att tydliggöra för eleverna vad de förväntas lära sig utgår lärarna i exemplet från *kunskapskraven för betygen E, C och A i slutet av årskurs 10*, där kunskapskraven för betyget E har valts som exempel. De delar i kunskapskraven som lärarna kommer att utgå ifrån i sin bedömning under och efter arbetsområdet *Film från målspråksområdet* är understruckna i rutan nedanför. Arbetslaget konstaterar att det begränsade arbetsområdet *Film från målspråksområdet* ger ett brett bedömningsunderlag som berör stora delar av kunskapskraven i ämnet moderna språk.

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 10 för ämnet moderna språk för döva och hörselskadade inom ramen för språkval

Eleven kan förstå **det mest väsentliga** av innehållet i tydligt, enkelt språk om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att i **enkel form** redogöra för och kommentera innehållet samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i språket kan eleven välja och använda sig av **någon strategi** för att tillgodogöra sig innehållet. Eleven kan välja material på språket av enkel karaktär och från olika medier samt **med viss relevans** använda det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I framställningar av olika slag kan eleven formulera sig enkelt och **begripligt med fraser och meningar**. För att förtydliga och variera sin kommunikation kan eleven bearbeta, och göra **enstaka enkla** förbättringar av egna framställningar. I interaktion kan eleven uttrycka sig enkelt och **begripligt** med ord, fraser och meningar. Dessutom kan eleven välja och använda sig av **någon** strategi som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar i **enkel form** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och kan då också göra enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- **Dokumentation**

Dokumentation

Lärarna i exemplet diskuterar och bestämmer sig för hur de ska bedöma elevernas lärande och utveckling inom ramen för arbetsområdet och vid vilka tillfällen detta ska ske samt hur elevernas lärande och utveckling ska dokumenteras.

Tillsammans med kunskapskraven blir detta ett underlag för fortsatt formativ bedömning av hur eleven kan fortsätta att utvecklas i riktning mot ämnets syfte och läroplanens övergripande mål. Det blir även en del i det underlag som ligger till grund för de skriftliga omdömena som lärarna skriver inför utvecklingssamtalet.

Lärarna i exemplet planerar också att använda bedömningsunderlagen som utgångspunkt för att utvärdera den egna undervisningen med syfte att utveckla dess kvalitet så att elevernas måluppfyllelse kan öka.

Sammanfattning av planeringen

Lärarna i exemplet har planerat arbetsområdet *Film från målspråksområdet* för årskurserna 8-10. Planeringen formuleras skriftligt och används för att informera elever och föräldrar om arbetsområdet.

För arbetsområdet *Film från målspråksområdet* kom planeringen för årskurs 8-10 att se ut så här:

Planering för arbetsområde *Film från målspråksområdet*, årskurs 8-10

Under fem veckor av vårterminen kommer vi att arbeta med arbetsområdet *Film från målspråksområdet* i ämnet moderna språk för döva och hörselskadade.

Genom att arbeta med det här arbetsområdet på olika sätt får du möjlighet att bli bättre på att tillgodogöra dig material på målspråket, skriva, samtala och utifrån individuella förutsättningar tala.

Följande långsiktiga mål i ämnet ligger till grund för arbetsområdet:

- förstå och tolka innehållet i språket,
- formulera sig och kommunicera i skrift och utifrån individuella förutsättningar i tal,
- använda språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådda,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang, och
- reflektera över livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser i olika sammanhang och delar av världen där språket används.

I arbetsområdet *Film från målspråksområdet* ska du få möjlighet att utveckla

- din förmåga att förstå innehållet i filmer på målspråket
- din förmåga att söka och hitta information om målspråksområdet på Internet eller i andra medier, och även att kunna använda informationen på ett bra sätt i ditt arbete.
- din förmåga att samtala om filmer på målspråksområdet, och även din förmåga att hålla liv i samtalen och föra dem framåt
- din förmåga att se likheter och skillnader mellan ungdomarnas fritidsintressen i målspråksområdet och dina egna fritidsintressen.

Bedömning

I arbetsområdet bedöms på vilket sätt

- du kan förstå innehållet i filmen på målspråket genom att du får redogöra för och även kommentera det du tillgodogjort dig
- du kan söka och hitta information på Internet eller i andra medier, och även att kunna använda informationen i ditt arbete
- du kan samtala om innehållet i filmen
- du kan se likheter och skillnader mellan ungdomarnas fritidsintresse i målspråksområdet och dina egna fritidsintressen

Den multimediala presentationen och de artiklar eller berättelser du

producerar kommer att ligga till grund för bedömningen av vad du har utvecklat och vad du kan utveckla vidare. Du kommer även att få dokumentera din förmåga att kommunicera genom att lärarna tar del av de samtal du för med dina klasskamrater.

Undervisning

För att du ska få möjlighet att lära dig allt det här ska vi på lektionerna se en dokumentärfilm från det område där språket talas. Vi kommer att föra gemensamma samtal om filmen och även träna oss på att skriva artiklar och berättelser. Du kommer även att få lära dig hur man kan presentera ett arbete i multimedial form. Du kommer att själv få arbeta med målspråksområdet och ungdomars fritidsintressen som du tycker verkar intressant eller vill veta mer om genom att söka i olika medier. Arbetet kommer att publiceras på skolans hemsida eller vid en interaktiv utställning. Du kan givetvis göra båda, om du vill.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Planera ett arbetsområde

Här nedan följer ett antal frågor som tillsammans med exemplet ovan kan vara en utgångspunkt för planering av ett arbetsområde eller en arbetsuppgift.

Förankring i kursplanens syfte

- Vilka delar ur syftet vill vi skapa ett arbetsområde eller arbetsuppgift kring?
- Hur tar vi reda på elevernas förkunskaper och vad kan de ha inflytande över i planeringen av arbetsområdet?

Innehåll

- Vad av det centrala innehållet kommer att behandlas i arbetsområdet?
- Finns det idéer från lärare eller elever på ytterligare innehåll som vi ser skulle kunna vara relevant att behandla inom ramen för arbetsområdet?

Konkretisering av mål

- Hur tydliggör vi arbetsområdet för eleverna så att de är medvetna om målet med arbetet?
- Hur kan vi konkretisera de utvalda målen i det aktuella arbetsområdet?

Arbetsätt

- Vilka delar från den samlade läroplanens övergripande mål ska eleverna ges möjlighet att utveckla i det aktuella arbetsområdet?
- Hur introducerar, genomför och avslutas arbetsområdet så att eleverna ges möjlighet att utvecklas i riktning mot ämnets syfte och läroplanens övergripande mål?
- Hur stimulerar vi elevernas språkutveckling inom ramen för arbetsområdet?
- Vilka andra ämnen kan kopplas till arbetsområdet för att skapa större sammanhang och helheter?

Bedömning

- Hur och när kan elevernas kunskaper och förmågor bedömas i relation till arbetsområdet och ämnets kunskapskrav både under arbetsprocessen och efter genomfört arbete?
- Vilka redovisningsformer ger eleverna möjlighet att visa de kunskaper som det är tänkt att de ska utveckla?

Dokumentation

- Hur dokumenterar vi varje elevs kunskapsutveckling?
- Hur kan vi använda dokumentationen för att utvärdera vår undervisning?
- Hur överför vi de erfarenheter vi gör i arbetsområdet till andra arbetsområden?
- Hur delar vi andra kollegor våra erfarenheter?